

In dialog cu editorul Lumii libere-New York (si scurte note ale acestuia)

Redau mai jos două dialoguri pe care le-am avut cu Timotei Ursu, editorul Lumii libere, săptămânal al exilului românesc, editat la New York. Relevanța oarecum mai specială a acestor materiale, și a celor două scurte note ale interlocutorului meu, în raport cu alte asemenea numeroase dialoguri pe care le-am purtat de-a lungul timpului, constă în tematica aparte ce mi-a fost propusă.

8 octombrie 2014

Lumea liberă, 5 aprilie 2002

„Solidaritatea despre care vorbesc...”

Interviu acordat de d-l Valerian Stan Lumii libere

Timotei Ursu: Nu ne-am cunoscut personal, stimate domnule Valerian Stan, dar - când am preluat conducerea acestui ziar, în vara trecută - v-am "găsit", cu bucurie, printre cele mai apreciate semnături ale Lumii libere. Respectul meu pentru dumneavoastră era însă, cu siguranță, mai vechi, înscriindu-se prețurii pe care un foarte mare număr de români vi-o poartă încă de când, în condițiile Guvernului de penibil compromis și de sub oblăduirea Președinției Constantinescu, dumneavoastră ați fost unul din factorii de reacție real democratică: având o înaltă poziție guvernamentală, aceea de controlor al legalității activității noilor guvernanți, v-ați opus - cu prețul funcției - unor matrapazlăcuri ținute sub obroc. Astăzi, mai mult ca oricând, flagelul corupției afectează grav interesele poporului român, atât pe plan intern, cât și extern. În aprecierea fenomenului trebuie pornit de la rădăcini. Ați putea fi mai explicit decât au făcut-o, atunci, relatările succinte ale presei?

Valerian Stan: La puține zile după victoria în alegeri a CDR și a lui Emil Constantinescu am fost solicitat să preiau conducerea Departamentului de Control al Guvernului (la data aceea eram unul din liderii Alianței Civice, organizație care avusese o contribuție importantă în afirmarea și succesul CDR și al lui Emil Constantinescu). Am acceptat propunerea care mi-a fost făcută, cu destule rezerve. Și totuși, asemenea colegilor mei din A.C., îmi era greu să cred că CDR și d-l Constantinescu nu vor trata cu un minimum de responsabilitate angajamentul pe care și-l luaseră în campanie, acela de a lupta împotriva corupției, un flagel care - după șapte ani de guvernare fesenisto-iliesciană - punea mari probleme României. M-am înșelat.

T.U.: Dar... n-ați rămas doar la nivelul ridicării din umeri, nu-i așa?

V.S.: Așa cum îmi cerea statutul instituției pe care o conduceam, timp de șapte luni m-am ocupat de câteva din dosarele cele mai actuale și de maximă importanță - flota comercială, dosarul vilelor de protocol și al terenurilor (dosar în care erau implicați, după cum am dovedit, demnitari din practic toate partidele: PDSR, PD, PNL, PNȚCD etc). Un alt dosar era cel cuprinzând gravele fraude de la Televiziunea publică. Este un lucru mai puțin (sau chiar deloc) știut că "revocarea" mea de la Departamentul de Control s-a datorat mai mult "dosarului flotei" decât celui numit "vilele de protocol". În ambele dosare demnitarii din partidul lui Petre Roman și Traian Băsescu erau implicați în modul

cel mai serios. Diferența era doar că în "dosarul flotei" prejudiciul era mult mai mare (în jur de 250 milioane de dolari). Emil Constantinescu și Victor Ciorbea au dat curs cererilor lui Petre Roman și Traian Băsescu și m-au destituit. Ce a urmat, se știe... Pentru că mă somați să fiu "mai explicit", aș spune că cele întâmplate ar fi putut fi evitate, poate, dacă în acele luni liderii organizațiilor civice din CDR ar fi fost mai consecvenți cu propriile principii din toți anii de până atunci.

T.U.: Acțiunea dumneavoastră și o serie de alte dezvăluiri ulterioare au demonstrat că, pe ansamblul ei, cu rarissime excepții, actuala "clasă politică" din România este profund coruptă! Dacă înțeleg bine fenomenul, soluția este, cu necesitate, aceea a construirii unei noi, complet diferite, clase politice?

V.S.: Doamnă Ursu, așa cum arată astăzi lucrurile, răspunsul meu nu poate fi decât ceva în genul pronosticului pe care, uneori, îl facem la pronosport, cu formula "IX2"!..

T.U.: Și totuși, interesele poporului român impun, cu imperioasă urgență, o schimbare esențială, nu-i așa?

V.S.: Îmi este greu să anticipez ceva. O schimbare din interiorul clasei politice (actuale) mi se pare varianta cel mai puțin probabilă. Mai probabile mi se par anumite schimbări, posibile sub presiunea - complet legitimă și cât se poate de dezirabilă! - a instituțiilor internaționale: Consiliul European, Uniunea Europeană, NATO etc. Deși am destul de multe informații, deocamdată nu aș putea să spun că proiectele la care se lucrează mi se par de succes (judecățile "definitive" sunt, desigur, riscante chiar și numai ținând seamă de faptul că, până la alegerile următoare, mai sunt, peste doi ani!)

T.U.: Mai rămâne și întrebarea: "cine să o facă"? Un număr impresionant de oameni tineri, puternici, capabili, instruiți, părăsesc dezgustați țara. Apreciați că înlăturarea dezgustului lor este "propria lor sarcină" sau depinde, esențial, de alții?

V.S.: Multă lume obișnuiește - uneori destul de "populist", mi se pare mie - să deplângă situația tinerilor din România. Indiscutabil, clasa politică are mari responsabilități și în această chestiune. Mă întreb - și vă întreb - unde este și ce a făcut, timp de mai bine de un deceniu, generația elevilor și studenților care, în decembrie '89, a contribuit și ea la înlăturarea lui Ceaușescu? Generația care în prima jumătate a lui 1990 a protestat în modul cel mai categoric și mai eficace atunci când FSN și Ion Iliescu amânau reformele politice, instituționale și economice. Deși știu că generalizările sunt, cel mai adesea, riscante, în chestiunea pe care mi-ați propus-o spre discuție am un exemplu pe care nu-l pot ocoli niciodată. Cunoașteți și dumneavoastră, și cititorii Lumii libere, bătălia care s-a dat în primele luni de după 1989 pentru o televiziune liberă. Pentru că la TVR nu mai era nici o șansă (controlul FSN, al d-lor Iliescu și Răzvan Theodorescu era total!) "societatea civilă" încerca să pună pe roate postul de televiziune privat SOTI (despre modul în care a eșuat acest proiect, inclusiv din cauza "societății civile" însăși - ar merita făcută o discuție specială). Dar, să revenim la fapte: Lucian Mândruță, un tânăr de nici 20 de ani atunci, unul din principalii realizatori de emisiuni, a devenit în scurt timp vedeta cea mai îndrăgită de la SOTI. Oamenii începuseră să vadă în el nu doar o alternativă la crainicia televiziunii lui Ceaușescu și Iliescu, ci și la politicianii lui Ceaușescu și Iliescu. Lucian Mândruță a ajuns însă - vai - nu peste mult timp la o altă televiziune, privată de asemenea, unde un salariu foarte mare răsplătea "convingeri" profund diferite decât acelea pe care le etalase câteva luni la SOTI. De câțiva ani buni, Lucian Mândruță este, la

aceeași televiziune, "copilul de mingi" al lui... Silviu Brucan, unul din personajele cele mai sumbre ale comunismului stalinist din România.

T.U.: Și pe care, iată, "democrația românească", năzuitoare să pătrundă într-o omenire profund anticomunistă, îl tot etalează, mândră de "moștenirea comunistă românească", pe ecranele TV...! Este unul din faptele mai mult decât semnificative.

VS: Cine se uită cu atenție la ceea ce se întâmplă astăzi la noi, va putea să vadă o mulțime de exemple de felul acesta. Uitați-vă la ceea ce fac mulți ziariști tineri, realizatori de emisiuni de radio și televiziune. Uitați-vă la felul în care organizațiile de tineri ale partidelor s-au "acomodat" (cel mai adesea: deloc dezinteresat!) - cu felul "seniorilor" de a face politică! Așadar, după părerea mea, generația lui Lucian Mândruță poartă și propria responsabilitate pentru ceea ce i se întâmplă ei și țării ei.

T.U.: În lume există acum peste trei milioane de "români plecați de-acasă". Plecați cu picioarele, dar nu și cu sufletul. Marea lor majoritate suferă, trăiesc. Îi doare nespuse neîmplinirea din România, dar nu știu, nu s-au obișnuit încă cu ideea că au, realmente, dreptul de a alege, deci a determina viitorul țării. În timpul din urmă, se pare, totuși, că eforturile conjugate ale mediei din emigrație, de a impune recunoașterea acesteia ca forță de opinie politică și ca virtuală componentă care poate contribui major la schimbarea în bine a politicii românești prin dreptul de a-si alege proprii reprezentanți în Parlamentul României și în celelate organe care prevăd elecția au un ecou concret. Dacă - de pildă eu, român cu dublă cetățenie - mâine, convins de integritatea dvs morală și politică, condiție esențială pentru o asemenea încredere - v-aș încredința votul meu, ce ați face cu el?

VS: Deși ne știm de foarte puțină vreme, sunt sigur că "la o adică", mi-ați da, într-adevăr votul dvs (după cum, de asemenea "la o adică", și eu v-aș da votul meu). Problema e doar că, pentru a primi votul dvs, ar trebui să intru în politică. Ceea ce, cel puțin pentru moment, nu am de gând. Pe de o parte pentru că încă nu am identificat o formulă pe care să cred că s-ar putea conta, iar pe de alta - pentru că eu cred că și în afara politicii este nevoie de cineva. Dumneavoastră spuneți, pe bună dreptate - și, probabil mâhnit de faptul că acasă lucrurile merg încă atât de prost - că curajul se măsoară în consecințe și nu în hăulituri. Numai că eu cred că pentru a avea consecințe precum cele pe despre care vorbiți și scrieți, curajul are nevoie de solidaritate, de competență (de solidarizarea competențelor!), de bună credință (adică de solidarizarea oamenilor de bună credință, nu numai de identificarea lor) și așa mai departe... Solidaritatea despre care vorbesc, știți la fel de bine ca și mine, nu e ușor realizabilă. Nici acasă, nici printre românii din exil. Dar nici imposibilă.

T.U.: Și atunci? Un înțelept proverb chinezesc spune că orice drum de zece mii de Lii, începe cu un singur pas...

VS: Dacă plecăm de la premisa aceasta, și dacă vrem într-adevăr să punem "curajul" la treabă, eu cred că am putea să reușim!

*
*

Nota redacției: Actele de curaj (individual!) ale d-lui Valerian Stan au fost răsplătite cu... chemarea în judecată, repetată, obositoare, extrem de costisitoare, pentru ca - în cele din urmă - Justiția, față în față cu dovada adevărurilor scoase la lumină, să-1 declare "nevinovat"... Ne întrebăm însă ce se întâmplă cu vinovații din dosul acestor procese și din dosul unor repetate, teribile tracasări ale unui om care își dedică viața mai binelui semenilor săi? Actualmente, d-l Valerian Stan, fost ofițer activ de infanterie și, după 1989

militant al Comitetului de Acțiune pentru Democratizarea Armatei (CADA), apoi activist de frunte, pentru o vreme chiar președinte al Alianței Civice din România, lucrează în cadrul Asociației pentru Apărarea Drepturilor Omului în România - Comitetul Helsinki. Recent, într-o emisiune TV din România, Traian Băsescu, "marele adversar" al d-lui Stan în investigarea corupției și apoi în procesele pe care i le-a intentat, a catalogat presiunile pe care el și partidul său le-au făcut pentru înlăturarea d-lui Stan de la Guvern drept "un incident regretabil"! În urmă cu patru ani, Victor Ciorbea - cel care, împreună cu președintele Constantinescu au dat curs solicitării PD și a lui Băsescu! - a apreciat îndepărtarea lui Valerian Stan drept "a doua mare greșală pe care am făcut-o ca prim-ministru".

Am insistat multă vreme până când d-l Stan a acceptat acordarea acestui interviu. Ceea ce îmi dovedește, încă odată, că onestitatea și modestia sunt bune surori. Lumea liberă a insistat, însă, într-adevăr - pentru că nu e vorba de "un caz", ci de unul din "bisturiile" cu care trebuie făcută operația asupra unei României atât de grav bolnavă de corupție! Vom reveni.

Timotei Ursu

Lumea liberă, 26 februarie 2003

Interviu

Patru întrebări pentru d-l Valerian Stan

Redacția: Stimate domnule Valerian Stan, înainte de toate permiteți-mi să vă mulțumesc - în numele redacției și al cititorilor Lumii libere - pentru colaborarea fructuoasă, de câțiva ani, ca "guest columnist" al rubricii noastre de comentariu politic. Acest interviu marchează însă pășirea noastră într-o etapă nouă, în care colaborarea noastră n-am dori să fie marcată de nici un fel de "conflict de interese". Prin urmare nu ne adresăm acum fostului (și sperăm: în continuare) prieten activ al Lumii libere, ci omului politic român în care redacția noastră are atâta încredere încât suntem gata să dăm semnalul unei posibile campanii: preluând sugestia - absolut îndreptățită - a unor cititori, vrem să vă întrebăm: V-ați gândit să vă depuneți candidatura pentru funcția de președinte al României la alegerile din 2004? Cum ați vedea o astfel de propunere? Noi credem că, în contextul ma-rasmului politic din România actuală, unica șansă a revenirii țării la normalitate, inclusiv la o nouă "formă de stat", aptă de a se înscrie cu succes peisajului democratic occidental, este doar o personalitate independentă, de verificată orientare democratică, cu un clar "tonus european" și de demonstrată onestitate socială, necompromisă de circumvoluțiunile penibile ale politicii românești, de corupția, potlogăria și gogomănia din ultimii 13 ani - care ar putea dobândi acum un vot plenar din partea deziluzionatului electorat românesc.

Valerian Stan: Eu trebuie să vă mulțumesc dvs și foștilor și actualilor dvs colegi pentru prietenia de care m-am bucurat pe tot timpul colaborării noastre. A fost o colaborare nu doar agreabilă, dar și din care am avut destule de învățat. Și, la fel de important, scriind la Lumea liberă am avut ocazia să cunosc câțiva dintre cititorii dvs cei mai fideli și am rămas cu sentimente dintre cele mai plăcute.

Candidatura... Asta da întrebare! Lucrurile sunt simple și complicate în același timp. Simplu este mai ales faptul că românii sunt în proporție de 80% nemulțumiți de oamenii politici actuali. Dacă din procentul acesta îl scădem pe cel al profitorilor tranziției și marja de eroare cu care operează sociologii mă tem că procentul celor cu adevărat mulțumiți (greu de spus din ce motive) rămâne cu o singură cifră. Tot simplu, sau, mă rog, nu foarte complicat este și răspunsul la întrebarea ce ar avea de făcut un președinte ales dintre cei care nu au fost implicați în politică până acum. A existat un timp ideea - răspândită de unii din interes iar de alții din empatie și naivitate - că România nu va putea fi "salvată" decât de "tehnocrați". Personal am făcut, cred, tot ce-am putut să combat ideea asta. Și am spus, și spun și în continuare, că a pune lucrurile pe direcția cea bună nu-i deloc un lucru savant. Vă dau acest exemplu, când se vorbește despre tehnocrați, d-l Mugur Isărescu, guvernatorul Băncii Naționale vine mai tuturor în minte printre primii. Și totuși, cu domnia sa într-o poziție atât de importantă știm bine ce s-a întâmplat în sistemul bancar din țară: un jaf de ordinul mai multor miliarde de lei. Eu nu spun că d-l Isărescu nu s-ar putea să fie un foarte bun specialist în domeniul bancar, ci constat unul din rezultatele mandatului său.

Din capul locului, după revoluție, era foarte clar ce trebuia făcut: o privatizare cât mai rapidă, mai transparentă și cu criterii exclusiv specifice competiției economice; asigurarea unei legislații coerente pentru încurajarea investițiilor; valorificarea la maximum a potențialului agricol și turistic pe care îl avem; realizarea reformelor

legislative și instituționale presupuse de aderarea la UE și NATO; descurajarea, printr-o legislație adecvată și o Justiție funcțională a corupției și criminalității economico-financiare. Pe calea aceasta România putea, și poate și în continuare, să evolueze într-un ritm capabil să asigure atât un standard de viață decent populației, cât și funcționalitatea sistemului democratic și o prezență respectată în cadrul comunității internaționale.

În momentul de față clasa noastră politică are câteva probleme serioase. Prima mi se pare că ține de preocuparea tot mai scăzută a oamenilor noștri politici pentru „interesul general”. Viața oamenilor se degradează de la o zi la alta, rapoartele specialiștilor internaționali atrag tot mai apăsător atenția că fenomenul corupției devine tot mai greu de suportat, în plan extern, din cauze obiective dar și din destul amatorism ne jucăm destul de prost șansele între Uniunea Europeană, NATO, Rusia etc. În ultimul timp imaginea tot mai deprimantă a Bucureștiului - mai plin ca niciodată de gropi, amestecând lipsa de curățenie, kitschul și sărăcia cu insulite de lux orgolios - mi se pare că este emblematică pentru întreaga țară. Și totuși nu vezi un singur politician care să lase impresia că ar înțelege și că i-ar păsa de ceea ce se întâmplă. În schimb presa e tot mai plină, cum vedeți și dvs, de dezvăluirile cele mai incredibile despre afacerile, averile și ilegalitățile la care se dedau politicienii, aproape fără deosebire de siglele partidelor din care fac parte. Mai ales de aici vine cea de-a doua mare problemă pe care cred că o are clasa politică, aceea că este respinsă de circa 4/5 din populație.

Red.: V-aș ruga să reiterăm, pe scurt, datele dvs biografice și implicarea în tentativele anterioare de democratizare a vieții țării. Cum rămânem încredințați că celebrul "punct 8" al Declarației de la Timișoara trebuie să devină „grila de calificare” a viitorilor conducători ai României, apreciați că îndepliniți criteriile acestui "profil"?

V.S.: Voi împlini în curând 48 de ani. În momentul de față lucrez la Comitetul Helsinki Român, o organizație pentru apărarea drepturilor omului. O fac din 1994, alături de nume respectate în domeniu: Renate Weber, Gabriel Andreescu, Manuela Ștefănescu, Monica Macovei etc. De la sfârșitul lui 1990 și până în primăvara lui 2000 am activat în cadrul Alianței Civice, ceea ce pentru mine a fost o experiență foarte utilă, pentru care datorez destule foștilor colegi, personalități importante ale vieții noastre publice. Înainte de 1989, am fost ofițer în armată, am fost comandant de pluton și companie iar în ultimii ani înainte de revoluție am lucrat în „logistică” și în cadrul unui detașament, militar, de construcții de locuințe în București. Înainte de revoluție am absolvit Facultatea de drept. Din cauză că fratele meu era preot nu am putut urma, cum aș fi vrut, nici Academia militară și nici Facultatea de istorie; ca un detaliu, la Facultatea de istorie dosarul meu s-a lovit de "vigilența revoluționară" a... d-nei Zoe Petre). Am fost membru de partid. După adoptarea „Legii Ticu”, pentru că mă număram printre liderii AC și aveam calitatea de „comentator politic” am făcut declarația cerută prin Lege, autenticată, că nu am fost „agent sau colaborator al Securității ca poliție politică”. Cred că, cel puțin pentru cei care candidează la o demnitate publică din partea forțelor politice cu adevărat democratice, rigorile Proclamației de la Timișoara ar trebui să fie de actualitate. Pentru că mă întrebați, vă răspund că nu am nimic în biografie care să fie în dezacord cu punctul 8 al Proclamației.

După 1989, am fost alături de tinerii ofițeri (inclusiv din CADA) care au militat pentru depolitizarea și modernizarea armatei și pentru clarificarea implicării unor înalți comandanți militari în acțiuni împotriva manifestanților din decembrie 1989. Din cauza asta, în toamna lui 1990 am fost trecut în rezervă (circa nouă ani mai târziu, generalii

Stănculescu și Chițac aveau să fie găsiți vinovați de cele întâmplare la Timișoara și condamnați de Curtea Supremă de Justiție la câte 15 ani de închisoare și degradare militară). Începând din decembrie 1996 am funcționat, timp de șapte luni, ca șef al Departamentului de Control al Guvernului. Pentru că între multe alte dosare m-am ocupat și de cel al flotei (Petroklav, pe care tocmai îi finalizasem) și al vilelor de protocol, d-nii Petre Roman și Traian Băsescu au cerut și obținut destituirea mea. Ulterior, fostul prim ministru Victor Ciorbea și-a asumat decizia, luată sub presiunea conducerii PD, ca pe una din cele mai mari greșeli ale mandatului său; iar destul de recent d-l Băsescu a calificat cele întâmplare atunci drept „un incident regretabil”.

Red.: Care ar fi "direcția principală de atac" (vedeți, nu uit formația dvs militară, care mi se pare acum un important atu!) în spre care credeți că ar putea orienta societatea românească un "președinte ales"? Care ar fi modificările imediat necesare în structura politică și socială a României?

V.S.: Întrebarea dvs mi se pare cât se poate de justificată. Este, într-adevăr, stringentă nevoie să se caute o alternativă la situația de azi. Tema unui președinte care să semene cât mai mult cu portretul pe care îl sugerați dvs este importantă și trebuie să ne gândim cu toții la ea. Iar dacă cuiva dintre noi i s-ar cere s-o facă mai mult decât oricine altcineva, cred că ezitățile prea lungi ar putea să se explice dar nu și să se justifice. Însă, domnule Ursu, cel puțin la fel de importantă ca tema asta mi se pare cea a unei forțe politice capabile să constituie o alternativă viabilă la ceea ce avem acum. Sistemul nostru politic - democratic, fără doar și poate, în definiția sa - nu poate funcționa eficace dacă președintele imaginat de dvs nu va putea colabora cu o majoritate parlamentară și cu un Guvern de cam același profil. Lucrul acesta mi se pare esențial. Dacă mă veți întreba care ar putea fi partidul (partidele) susceptibil de un asemenea proiect, răspunsul meu este acesta: să ne gândim împreună. Când? Cât mai repede posibil.

Red.: După cum știți, redacția noastră a militat vreme de paisprezece ani (și vom continua insistent această linie) în favoarea revenirii României, ca "formă de Stat", la Monarhia constituțională. După opinia noastră "bicefalia" președinte-premier, amândoi de sorginte politică electivă comună și limitați de Constituție la termene prohibitive, este absurdă, străină tradiției naționale și - după cum practica românească a dovedit-o cu prisosință în acești ultimi 13 ani - contraproductivă. Noi credem că formula cu un „Monarh, șef reprezentativ al statului și cu funcționalități democratice cenzurate, constituțional, de Parlamentul Țării" - și libertatea de acțiune a unui premier, cu adevărat capabil, în conducerea executivă a treburilor țării (vezi exemplul excelent al capabililor premieri ai unor țări, monarhii constituționale europene, propulsați de partidele avantajate de alegeri!) ar fi cu mult mai naturală și conformă tradiției și nevoilor României, decât maimuțărirea unei formule introduse, la urma-urmei, de Ceaușescu, drept corolar al acțiunii antinaționale începută în 1947! În acțiunea de strângere a unor fonduri în străinătate, în 1996, pentru campania prezidențială, tocmai o astfel de modificare a promis că va impune d-l Constantinescu dacă va fi ales președinte (și a fost!); odată ales, însă, a pretins că, de vreme ce "jurat, la investire, pe Constituție să o... apere (cum, grijuliu a fost alcătuit textul jurământului!) - nu-și poate călca legământul și s-o schimbe!" Presupunând că electoratul român v-ar alege președinte și în speranța împlinirii acestui deziderat, ați accepta să uzați de dreptul constituțional al președintelui pentru organizarea referendumului de schimbare a formei de stat, iar odată acest obiectiv

atins, să vă "retrageți" în funcția de premier pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor executive, până la limita mandatului?

V.S.: Repet ce am spus în multe rânduri, cred că Majestatea Sa Regele Mihai și în general Familia Regală ar trebui să joace un rol cât mai activ în societatea românească. Faptul că România este condusă de o clasă politică cu destule probleme de competență și de integritate iar cuvântul unei personalități precum Majestatea Sa se aude încă destul de rar este un lucru pe cât de greu de înțeles pe atât de contraproductiv pentru noi toți. Este un mare păcat că facem atât de puțin pentru a explica concetățenilor noștri ce a însemnat și ce poate însemna Monarhia pentru istoria românilor. În ce mă privește știu că am această datorie indiferent de poziția în care mă aflu azi sau în care aș putea să mă aflu mâine sau peste un an sau zece.

*

* *

Chiar dacă răspunsul la a patra întrebare ni se pare incomplet, pentru moment demonstrând doar abilitatea tactică a d-lui Valerian Stan - calitate deloc de ignorat în circumstanțele propuse, mai ales că acestea sunt, pentru moment, pur teoretice! - sub rezerva speranței că d-sa va reveni curând cu o formulare mai precisă, mulțumim interlocutorului nostru, invitând cititorii Lumii libere, prietenii lor și prietenii-prietenilor lor, să-și spună cuvântul!

Interviu consemnat de Timotei Ursu

Lumea liberă, 11 iulie 2003

„Valerian Stan vs Dan Pavel / Nu cumva adevărul împotriva minciunii colective?”

Notă a editorului Lumii libere Timotei Ursu

la Cererea de chemare în judecată de către Valerian Stan a lui Dan Pavel

De la sfârșitul lunii iunie redacțiile ziarelor Lumea liberă și New York Magazin se află în posesia unui amplu material care constituie prezentarea de fond în procesul intentat de d-l Valerian Stan ziaristului și politologului Dan Pavel.

D-l Valerian Stan, apreciat colaborator al celor două ziare newyorkeze, este considerat - din câte știm - unul din rarissimi incoruptibili, într-o țară care are de înfruntat cu fruntea plecată acuza internațională perfect îndreptățită că își primejduiește acceptarea în organismele euroatlantice și viitorul imediat, politic, social și economic, din pricina unei corupții generalizate, extrem de grave. Activist inflexibil al Alianței Civice, ofițer de carieră care s-a implicat activ, după 1989, în eforturile de democratizare, atât a societății civile cât și a Armatei, d-l Stan a deținut - în cursul guvernării CDR - importanta funcție de șef al Departamentului de Control al Guvernului. Potrivit credinței sale ferme în justetea democrației și potrivit caracterului său inflexibil, incoruptibil, a dat curs deschiderii dosarelor care demonstau culpabilitatea - nu numai a o serie de personalități politice aparținând fostei guvernări PDSR-iste - dar și a unor persoane importante din însăși coaliția CDR. Ca urmare, și pentru salvarea aparențelor (ba chiar a înaltelor scaune!), președintele de atunci, Emil Constantinescu, primul ministru Victor Ciorbea și liderii partidelor de coaliție au decis, de conivență, sacrificarea incalificabilă a evidenței și îndepărtarea din funcția guvernamentală a „periculosului Valerian Stan” (care „știe prea multe...”)!

Devenit activist al societății civile, al unor organizații democratice și columnist de recunoscută autoritate, dând curs propunerii unor cititori care vedeau în Valerian Stan singurul reprezentant politic al Adevărului României - în cadrul unui interviu publicat în pagina de politică românească Lumea liberă a avansat întrebarea acestora, dacă d-l Stan ar accepta sau nu candidatura la Preșidenția statului, la viitoarele alegeri, în numele democrației și luptei anticorupție.

Se pare că amenințarea intrinsecă a acestei întrebări a înspăimântat și a învolburat corupta clasă politică românească până într-atât încât s-a „programat” o veritabilă tentativă de asasinat moral a celui mai neatins de corupție politician român al momentului. Murdărirea lui. Invektivarea lui. Scoaterea sa din - teoretic - posibila cursă!

Perfect conștienți de răspunderea care ne revine, promitem să reluăm masiv acest subiect, în care nu este vorba despre „Cetățeanul Valerian Stan”, ci despre sufletul Poporului Român. Din România și de Pretutindeni.

Abia acum conștiințele cu adevărat democratice ale României ar trebui să-i pretindă lui Valerian Stan îmbrăcarea cămășii riscului, într-un moment în care viitorul națiunii, democrația acesteia, pot depinde, definitiv, tocmai de ultima șansă a acestei generații, în apropiatul an electoral 2004!

Pentru moment, în această ediție vom reproduce doar câteva fragmente din Cererea de chemare în judecată a d-lui Dan Pavel de către „cetățeanul Valerian Stan”, nevoit să-și apere acum, acolo în România, singur, onoarea ticălos întinată de dușmanii Adevărului.

Lumea liberă, 26 septembrie-2 octombrie 2003

Timotei Ursu

„Despre conștiința colectivă”

(un pasaj din editorialul cu titlul de mai sus)

Ei bine, vorbind despre același subiect al conștiinței colective: aflu că celebrul incoruptibil din societatea civilă a României, d-l Valerian Stan, fost ofițer (de Armată, nu de Securitate!), fost cadru de conducere al Alianței Civice, înlăturat din funcția guvernamentală în care a dat în vileag o suită de potlogării "financiare" ale potențailor zilei de toate culorile, deci: înlăturat ca "incomod" de tocmai cei care ar fi trebuit să fie liderii democrației române, Emil Constanlinescu și premierul Victor Ciorbea (!!!), este cel care, se spune, ar trebui acum să-și declare candidatura ca independent la Președinția României! Ei bine, este blocat între chingile unui proces în care acuza absolut neîntemeiată, monstruoasă, că ar fi fost părtaș la "poliția politică", ba chiar că un sinucigaș (fără absolut nici o legătură!) și-ar fi luat viața din pricina sa, a lui Valerian Stan! - oribilă acuză, răsucită doar din condei de Pavel Dan în favoarea, evidentă, a celor care-l doresc "scos din cursă" sau măcar "pus pe tușa juridică până după alegeri" p e Valerian Stan...! El trebuie nu să răspundă necesităților sociale românești ci respingerii unei teribile minciuni.

Dau un telefon în România și-l întreb pe un intelectual român, un cunoscut din București: "Când un Constantinescu iese din rahat până la gât și vorbește despre puturoasa sa <relansare?>, și un Roman uitându-și cărdășia la târârea României în neantul iliescian-neocomunist, își <lansează> propria facțiune politico-sindicală, ce faceți, bre, cu unul ca Valerian Stan?!" Răspuns: "Ei, el întâi și-ntâi, să vadă cum iese din proces, că nu se știe!" (Nota mea: din procesul pe care el însuși a fost obligat să-l intenteze, dacă mai există vreun dram de Adevăr și de Dumnezeu pe pământul acela!).

Fără alte comentarii...

Fără alte comentarii cel puțin în acest editorial, al cărui titlu inițial îl intenționez să fi: Ce-o fi rău cu sufletul poporului meu, poporul român?

(Nota V.S.: Cu privire la procesul pe care l-am avut cu Dan Pavel, care mă calomniase în volumul său, este posibil ca cele ce au urmat să fi fost numai niște coincidențe, însă Gabriel Andreescu, colegul meu de birou de la acea dată, deși știa, îi probasem, că principala acuză adusă de Dan Pavel nu era decât o gravă calomnie, a făcut o recenzie foarte bună cărții acestuia și a susținut că V.S. va trebui să clarifice acuzele aduse (pentru detalii se poate vedea „Situațiunea (XXXVI)”, Publicistică 2009). Din cam aceeași perioadă știam de la Gabriel Andreescu că se cunoștea și era în bune relații cu Timotei Ursu – prin urmare este posibil ca el să fi fost „intelectualul român, un cunoscut din București”, la care se referise Timotei Ursu în nota de mai sus; în vara anului 2014 avea să se aplece că din 2003 Andreescu se recăsătorise cu Daniela Ghișescu, fostă agentă a Securității la Ambasada Olandei de la București.)